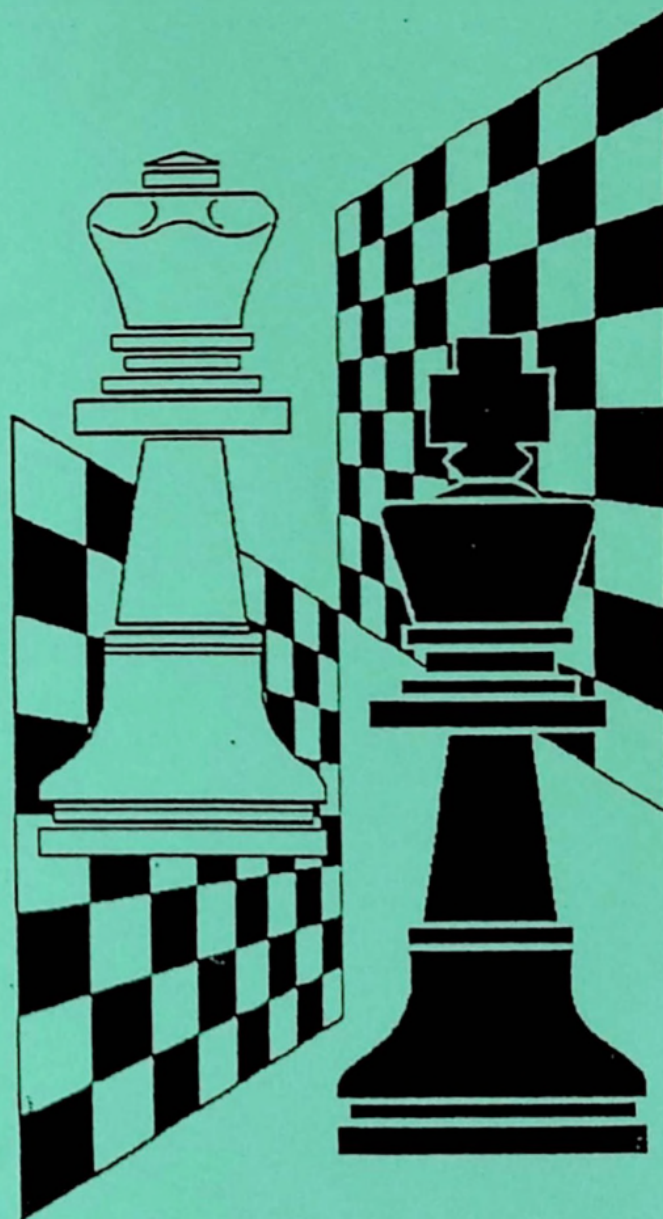

Clubblad

S t a u n t o n

c
h
a
a
k
g
e
z
e
l
s
c
h
a
p

18e jaargang nr. 4
MAART 2002

www.sgstaunton.nl

<u>Inhoudsopgave.</u>	<u>pagina.</u>
Bestuurssamenstelling	2
Schaakkalender	2
Van de Redactie. Bestuursmededelingen/Diversen	3
NOSBO competitie en NOSBO beker	4-8
De partij Kramer-Scheffer (1944) nader bekeken door Fritz	8
Stand interne competitie	9
Het nieuwe clubgebouw	10-11
Oplossingen Marsopgaven	12
Correspondentieschaak. Ernst Sprenger 75!	12-13
Uit het competitieduel tegen De Spasski's	14
Uit het NOSBO kampioenschap	15
De kritische blik van Oom Hans en Oom Fritz.	16-17
Staunton 1946. Euwe stond toch gewonnen tegen Botwinnik	18
Jeugd. De partij Jan van der Ploeg-Enderman (Roden).	19
Nieuwe aanwinsten van de openbare bibliotheek	19
Marsopgaven	20

Bestuurssamenstelling.

<u>Bestuurszamenstelling.</u>			050-
Voorzitter en	R.Jacobs	Mozartstraat 22	5252079
Secretaris a.i.			
Penningmeester a.i.	H.G.Seijen	Kwikstaartweg 10 P/wolde	3092994
giro 967038 t.n.v. penningmeester		Staunton	
Int.comp.leider	J.Hovius	Schubertlaan 24	5270729
Jeugdleider	B.Koole	L.Henriëtestraat 42A	3134434
Redacteur/mat.com.	P.R.Dijkhuis	West.Drift 68, Haren	5349355
<u>Speellokaal.</u> Speeltuingeb.Helpman-Oost, Groenesteinlaan 16			5252628

**Vanaf 18 maart t.n.a. P.C.Hoofstlaan 1
9721 JM GRONINGEN tel: (050) 5254388**

Internet adres: www.sgstaunton.nl

Jaarcontributies in Euro's.

Senioren EURO 72. Gastleden EURO 43. Studenten EURO 55.
Jeugdleden EURO 38. Donateurs EURO 13.

Schaakkalender.

vrijdag	15 maart	Assen - Staunton 1
vrijdag	22 maart	6e ronde Jannes bokaal
zaterdag	23 maart	NOSBO snelschaakkampioenschap Denksp.cent.
zaterdag	30 maart	Eemsmondtoernooi Delfzijl.
maandag	8 april	Staunton 1 - Groningen 5
maandag	8 april	Staunton 3 - Bedum 2
vr.12-zo.	14 april	Weekendtoernooi S.C.Groningen
dinsdag	16 april	Leek - Staunton 2
donderdag	25 april	Unitas 3 - Staunton 1
maandag	29 april	SISSA snelschaaknacht

Van de redactie

In dit nummer informatie over de komende tijdelijke verhuizing naar Multifunctioneel Centrum De Wijert/Helpman. Verder goede berichten over de externe prestaties. Het derde team is praktisch reeds kampioen, het eerste staat er zeer goed voor en het tweede is aan een opmars bezig en zal naar verwachting ruim boven de 50% uitkomen.

Het volgende clubblad verschijnt maandag 6 mei. Copie inleveren uiterlijk maandag 29 april.

VAN HET BESTUUR.

Tijdelijke verhuizing.

Het is nu echt zo ver. **Maandag 11 maart** is de laatste clubavond aan de Groenesteinlaan en op **18 maart** gaan we door aan de P.C.Hoofthoeflaan in de Wijert. Naar verwachting keren we pas in januari van het nieuwe jaar terug naar het nieuwe gebouw. Een tekening van de nieuwbouw treft U aan op de midden-pagina van dit clubblad. Het regime in ons tijdelijke veel grotere accommodatie is professioneler, overigens niet op ons verzoek. Om 19.00 uur gaat het open en om 24.00 uur draait een beheerder het licht uit. Het betekent dat de partijen om 23.45 moeten zijn beëindigd, inclusief een afgegeven zet! Het NOSBO systeem waarbij men de klokken op de exacte eindtijd van 23.45 kan instellen is dus te prefereren. Voor de 2 NOSBO wedstrijden op 8 april zullen de klokken om 19.30 worden ingedrukt. Wemoeten nog zien hoe we de vooraanmelding regelen. In principe kan dat naar een mobiele telefoon. De prijzen blijven dezelfde, € 0.50 voor koffie en € 1. voor drankjes.

Staunton vitrine voor het nieuwe clubgebouw.

Reeds enkele jaren houdt het bestuur zich bezig met de mogelijkheid om in onze speelzaal een vitrine aan te brengen waarin bijzondere herinneringen van Staunton permanent kunnen worden tentoongesteld. Het probleem is dat zo'n vitrine speciaal zal moeten worden gemaakt. Gezien de onacceptabele hoge kosten die met er mee zijn gemoeid was het onderwerp van de bestuursagenda afgevoerd maar nu we een nieuw gebouw krijgen zou het aanbieden van een vitrine bij de opening van het nieuwe gebouw over een bij uitstek passend geschenk zijn. Wij verzoeken alle leden om mee te denken hoe we dit plan kunnen realiseren. In de zaal die we tijdelijk krijgen hangt al iets aan de muur dat in de buurt komt van wat wij als ideaal zien.

Gambiet toernooi op 6/7 september. Locatie nog onzeker.

Koningsgambiet. Verplichte zetten 1.e4,e5; 2.f4,exf4; 3.Pf3,g5.

Over de locatie bestaat nog geen zekerheid. Wanneer "normale" zaalhuur prijzen worden berekend kan dit niet in onze tijdelijke locatie aan de P.C.Hoofthoeflaan plaatsvinden.

Nogmaals: Copie van de computer s.v.p. inzenden met lettergrootte 12.

De redactie hoopt niemand te ontmoedigen maar doet nogmaals een beroep op inzenders van copie op A4 om geen lettergrootte 10 maar 12 te gebruiken. Om het leesbaar te maken moet ik lettergrootte 10 eerst laten vergroten omdat het clubblad op A4 wordt gemaakt en door de drukker wordt verkleind naar A5. Het resultaat van zo'n operatie ziet U op pagina 16 en dat is qua lay-out niet fraai.

Digitale klok zoek.

Sinds enige tijd ontbreekt één van de twee digitale klokken die we jaar 1½ geleden hebben aangeschaft. Het betreft een klok van hetzelfde type als Eddie Zwerver bezit en wel eens meeneemt naar de clubavond.

NOSBO competitie.

De Spasski's – Staunton 1 4-4

De uitslagen.	H.van Putten - G.Tangarife (w)	1-0	T.Hadddering - P.Wilhelm	½-½
	D.Koster - T.F.Ebels	½-½	H.v.d.Laan - H.G.Seijen	0-1
	E.van Zon - J.Hummel	0-1	H.Jansen - P.W.Mulder	½-½
	J.Postma - L.J.A.Damen	1-0	G.v.d.Berg - B.Koole	½-½

Tegen de Spasski's zouden we moeten laten zien dat we echt de sterkste zijn want tot nu toe was ons optreden allesbehalve overtuigend. Dat beseftte onze tegenstander ook en ze traden ons dan ook vol zelfvertrouwen tegemoet met op papier een sterk team. We misten Menno van Steenis en om zo weinig mogelijk risico te lopen was i.p.v. Jan van der Ploeg de voorkeur gegeven aan zijn "baas", Bauke Koole. In de "Pers/bar" ruimte van het Denksportencentrum was het zeer rustig en omdat ook daar de TV aanstond kon ik gaan kijken naar het interview met W.A. en Maxima. Na ruim een uur spelen hadden we een voorsprong van 1½-½ maar dat was ook wel nodig. Aan bord 1 had Gonzalo in ieder geval geen voordeel, hetzelfde was het geval met Theo, Joop Hummel had. vlot gewonnen door een aardige blunder die in dit nummer dan ook te zien is en Leo Damen had gekozen voor een opening die zwart tot passiviteit veroordeelt. Het was theorie, hoofdvariant van het Koningsindisch met 7..exd4 maar hij dwong zelfs niet de verzwakking f2-f3 af door Te8, maar speelde 8..Pc6? Dat geeft geen mogelijkheden op tegenspel wat 8..c6, gevolgd door d5 wel heeft. Kasparov heeft daar in het verleden in een match tegen Karpov nog eens het kwaliteitsoffer Te8xe3 gespeeld! Paul Wilhelm was met wit weinig voortvarend begonnen. Omgekeerd Slavisch kan je het noemen en al zijn zulke openingen vaak met een tempo meer aantrekkelijk, hier kwam dat er beslist niet uit. Een tegenvallende min-remise. Henk Seijen stond totaal verloren. Wit had een pluspion op d6, gesteund door een paard op e4 en dat alles na een mislukte opening tegen het c3-siciliaans. Piet Mulder speelde met wit ook siciliaans met c3 hetgeen na d5 resulteerde in een bekend soort stelling; isolani op d4 die aanvalskansen geeft, maar aanvallen is ook verplicht en Piet deed het waarschijnlijk wat te schuchter en gebruikte bovendien als gewoonlijk weer veel tijd. Bauke mishandelde een Pirc-opening en stond vanaf het begin slecht. Het zou in de buurt van 4-4 uitkomen maar met dat NOSBO tempo weet je nooit. Een half uur voor de tijdcontrole kwamen de Spasski's in een steeds betere stemming. Gonzalo had voor het eerst het onderspit moeten delven, overigens geen schande tegen Henk van Putten. Theo had met zwart de afruilvariant van het Frans te bestrijden en dan is remise geen verrassend resultaat. Leo Damen was op de enige plaats van het bord waar dat na enige voorbereiding mogelijk was, de damevleugel, toch maar met een actie begonnen en in de perskamer sijpelde zelfs het bericht door dat hij gewonnen zou staan. Hoe dan ook, na de tijdcontrole was daar in ieder geval geen sprake van. Henk Seijen was met succes aan het rommelen gegaan en bij het afbreken was het verliesgevaar geweken. Piet Mulder had inmiddels de lichte stukken geruild of laten ruilen, in principe verkeerd, maar het liep goed af. In een toreneindspel werd tot remise besloten in een stelling waarin zwart nog best even had kunnen doorspelen vanwege de nu zwakke pion op d4. Respect voor de tegenstander kan soms ook een reden zijn! Bauke stond bij het afbreken belabberd, maar hij had tegenspel in de vorm van een gevaarlijke vrijpion en in de verlenging besloot wit met nog weinig tijd tot eeuwig schaak in een stelling waarin de winnende zet echt niet moeilijk was. Henk Seijen zijn tegenstander was met de tijdcontrole in zicht danig de kluts kwijtgeraakt en in de verlenging deed hij alles verkeerd wat hij verkeerd kon doen, zoals we ook laten zien en zo kwam Henk op 5 uit 5. Van schlemiel in de KNSB tot topscorer in de NOSBO en kandidaat voor de Henriëtte Muilwijk beker! Opluchting bij ons, zoals de beelden elders in dit nummer overduidelijk maken en begrijpelijke teleurstelling bij de Spasski's. Ze blijven op 2 matchpunten achterstand.

Redacteur

Staunton – Roden 7-1.

Roden had dit seizoen nog weinig gepresteerd en bewoog zich enigszins verrassend in de degradatiezone Tegen ons werd die rol nog eens bevestigd want het werd een walk-over waardoor we stevig aan de leiding gaan, mede omdat de concurrentie ons uitstekend de kaart speelde. Enigszins verrassend zijn SISSA 2 en Haren 2 ons op resp. 1 en 2 punten maar de Spasski's mogen zich na verlies tegen HSP wel als uitgeschakeld beschouwen. De enige die een half punt uit het vuur moest slepen was Gonzalo maar hij toonde weer zijn uitstekende westrijdmentaliteit. De ereprijs ging naar het andere eind van de tafel. Veel lovende woorden deze keer over de gave prestatie van onze junior die in dit nummer uiteraard te zien is. De individuele uitslagen.

G.Tanfarige	- J.Scharf	½-½	L.J.A.Damen	- D.Dalmolen	1-0
T.F.Ebels	- E.Heijs	1-0	P.H.Wilhelm	- H.van Bommel	½-½
J.Hummel	- T.Visser	1-0	H.G.Seijen	- R.Matulesy	1-0
M.van Steenis	- R.Frieswijk	1-0	J.van der Ploeg	- H.Endema	1-0

De stand na 6 van de 9 ronden.

	Promotieklasse	Mp	Bp	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Ra	TPR
1.	Staunton	11	32½	xx	6½	6	.	.	4	4½	.	7	4½	1837	1921
2.	SISSA 2	10	27½	1½	xx	.	5	4½	.	5	5	.	6½	1823	1842
3.	Haren 2	9	25½	2	.	xx	.	4	.	5½	4½	4½	5	1787	1769
4.	Unitas 3	8	27½	.	3	.	xx	.	3½	5½	5	5½	5	1920	1831
5.	Groningen 5	8	27½	.	3½	4	.	xx	6	.	4½	4	5½	1855	1827
6.	Spassky's	7	27	4	.	.	4½	2	xx	3½	6½	6½	.	1896	1868
7.	HSP	4	21	3½	3	2½	2½	.	4½	xx	.	.	5	1754	1776
8.	Assen	2	20	.	3	3½	3	3½	1½	.	xx	5½	.	1750	1780
9.	Roden	1	15	1	.	3½	2½	4	1½	.	2½	xx	.	1770	1707
10.	Groningen 6	0	16½	3½	1½	3	3	2½	.	3	.	.	xx	1677	1723

De charme van de beker. Ten Boer gaat door ten koste van Staunton. 2-2!

Ten Boer beschikt over 2 spelers van KNSB niveau en dan kun je in zo'n beker toernooi ver komen en dat is natuurlijk ook het aardige ervan. Er verscheen direct een verslagje van op de internet-pagina van www.sgstaunton.nl en zo gaan we gelukkig naar de situatie toe dat de elektronische snelweg ook echt sneller gaat dan de weg van het clubblad en dat is ook de bedoeling. Aan bord 1 verloor Joop Hummel vrij snel van Klaas Dijkhuizen en dan wordt het al direct spannend want bij verlies van bord 2 is het over en uit. Theo Ebels ging dus eens kijken hoe het aan de borden 3 en 4 stond en het zag er niet naar uit dat daar de volle winst zou worden behaald. Dat geconstateerd hebbende concludeerde hij dat er wat moest gebeuren in zijn partij die op dat moment remise-tendensen vertoonde. Nu is forceren iets dat niet tot zijn normale repertoire behoort en het pakte dan ook verkeerd uit. Dat zijn verwachting t.a.v. de borden 3 en 4 niet uitkwam en dat Leo Damen en Henk Seijen tot winst kwamen zorgde er voor dat het een nette uitslag werd en geen afgang. Volgend jaar weer proberen was de eerste impuls van de redacteur maar dat zal moeilijk zijn want dat zal van Staunton 2 moeten komen.

Staunton 2 – Z! 4-4

Uiteindelijk wel een verdiende uitslag maar het staartje was wel zuur. En het was niet voor de eerste keer dat Dick Hummel een elementair remise-eindspel verloor. Wit Ka7,h2; zwart Kc6, h5. Wanneer de zwarte koning naar c5 gaat moet je natuurlijk Ka6 spelen en niet Kb7 want je moet niet naar h8 maar naar h1 zien te komen of de zwarte koning tegen de rand drukken. Daar stond een prima prestatie van Piet Mulder tegenover. Spaans, afruilvariant met 5. 0-0, Lg4; 6.h3,h5. Zijn tegenstander wist daar ongetwijfeld wel wat van af maar waarschijnlijk niet meer dan Piet. Aan het eerste bord kon Poppe in slechte stelling zoveel dreigingen scheppen dat zijn tegenstander na 39 zetten door zijn vlag ging. Op de 38-ste miste hij een mat in twee. Ook Bram Kruisinga vergat de klok en ging in goede stelling al na 24 zetten door zijn vlag. Waarom waarschuwde niemand me, was zijn commentaar. Omdat zoiets bij Bram nooit nodig is was de algemene reactie. Michiel kwam niet slecht weg. Hij liet Dxa1+,Kd2,Dxh1 toe maar wist zijn opponent tot zetherhaling te bewegen dat is iets anders dan afdwingen. Hans Lührman behandelde zoals altijd de opening met kennis van zaken, kreeg een overwegende stelling maar ging toen waarschijnlijk aan de bekende oude-mannen-kwaal" lijden, dus alles zo overzichtelijk houden dat de stelling in remise verzandt. Het 7^e en 8-ste bord waren fysiek te ver van de verslaggevers aan de eerste twee borden verwijderd om er iets over te melden. De individuele uitslagen.

P.R.Dijkhuis – R.Geruch	1-0	G.J.Lührman – C.Hendriks	½-½
P.W.Mulder – R.Berkepers	1-0	D.Hummel – M.Huizinga	0-1
B.Kruisinga – M.Swart	0-1	J.Hovius – P.Kroes	0-1
M.Zeevaarder – M.v.d.Raad	½-½	J.Dijkstra – R.Broekman	1-0

Unitas 5 – Staunton 2 3½-4½

Met deze nipte zege kwamen we op 50% en daar zullen we naar verwachting met de wedstrijden tegen Ten Boer en Leek nog te spelen nog wel boven komen. Toch jammer van de zwakke start want in de sterkste opstelling en een beetje geluk had er meer in gezeten. De beste prestatie kwam ook nu weer van Piet Mulder. Ook het eerste bord leek rechtstreeks op een zege af te stevenen. Nimzo-indisch met Lxc3,bxc3, centrum dicht en een geweldige koningsaanval van wit. Uiteindelijk kwam er een afwikkeling waarin zwart net remise kon houden. Wit (Poppe) moest het ergens niet goed gedaan hebben maar waar konden we niet vinden. Later thuis wel. In feite had zwart één zwakte en de juiste strategie was geweest om met a3-a4-a5 en tweede te scheppen op b6. Natuurlijk bij iedere schaker bekend, maar ja, het blijft een moeilijk spel! De tweede overwinning kwam van Michiel. Het was begrijpelijk dat hij lang nadacht over het winnen van een stuk maar er zat ook niet veel anders op en de compensatie die er wel was bleek inderdaad niet voldoende. Het derde volle punt kwam van Dick Hummel die deze keer de Noteboom-variant speelde zoals het moet. Wit verloor zijn pion op c4 zonder compensatie en de winst leverde geen problemen meer op. Een blundertje van Hans Lührman bij heldere hemel leidde tot een totaal verloren eindspel. Jelmer Dijkstra kwam met zwart prima uit de opening, Spaans van 100 jaar geleden zoals Lasker en Tarrasch dat speelden. Wit speelt Lxc6,bxc6, witte paarden op d4 en c3, loper op g5, zwarte lopers op d7 en e7. Zwart beging hier zelfmoord met h6 en g5 en werd na f2-f4 opgerold. Na de ontlastingsmanoeuvre (inderdaad geen fraai woord) Pf6-g4 of Pf6-h7 had hij uitstekend spel gehad, zoals de openingsboeken duidelijk maken. Bij de tijdcontrole hadden we een 4-3 voorsprong maar het halfje dat er nog bij kwam van Jan Hovius was toch een meevaller.

De individuele uitslagen:

M.G.A.Hoffer – P.R.Dijkhuis	½-½	J.Batterink – G.J.Luhrman	1-0
R.Naasz – P.W.Mulder	0-1	J.Achterhof – D.Hummel	0-1
F.G.Steggink – J.A.Hovius	½-½	H.Hielkema – M.Swemmer	½-½
F.M.Huizinga – A.M.R.Zeevaarder	0-1	P.Hoekstra – J.Dijkstra	1-0

1° klasse A:

	Klasse 1A	Mp	Bp	1	2	3	4	5	6	7	8	Ra	TPR
1.	Z!	9	24	xx	5	.	4	.	5½	5	4½	1752	1742
2.	Lewenborg 2	8	26½	3	xx	5	4½	6½	7½	.	.	1733	1814
3.	Bedum	8	24½	.	3	xx	5	6½	.	5	5	1726	1756
4.	Staunton 2	5	21	4	3½	3	xx	6	.	.	4½	1700	1725
5.	Morphy's Law	4	16	.	1½	1½	2	xx	6	5	.	1704	1587
6.	Leek	3	14	2½	½	.	.	2	xx	4	5	1629	1602
7.	Ten Boer	2	17	3	.	3	.	3	4	xx	4	1626	1632
8.	Unitas 5	1	17	3½	.	3	3½	.	3	4	xx	1652	1647

Staunton 3.**‘We are the champions’?**

Wordt Staunton 3 ongeslagen kampioen van klasse 3A? Wij maken in ieder geval een goede kans nadat óók Leek 2 is bedwongen in Tolbert! Zoals gebruikelijk ging ook aan deze match de nodige moeilijkheden vooraf. Lang heeft er onduidelijkheid bestaan over de juiste speeldatum, aanvankelijk de match gepland op 5 februari. Op die datum lukte het niet een compleet team op de been te krijgen. Uiteindelijk werd de wedstrijd verplaatst naar 12 februari maar nu was het team overbezet. En moest de captain de nodige omzettingen plegen. Wat het laatste betreft, hoe plezierig is het idee om het komend seizoen met 8 in plaats van 6 spelers te kunnen aantreden.

De wedstrijd verliep aanvankelijk op rolletjes. Hans, Richard, Theo en Bert stonden er van meet af aan goed voor. Marijn ontmoete een tegenstander die helaas voor hem alles dicht schoof en Uldriks positie bleef lang onduidelijk.

Halverwege de match werden overwegende staande posities verder uitgebouwd; er leek een ruime overwinning met een score van 5 – 1 lag in het vooruitzicht.

Maar tegen het einde en mede door onervarenheid met het tijdnoodverschijnsel (notatie) ging een en ander goed mis.

Bert gaf geheel onnodig (overal muizen en beren ziende) zijn riante positie op, wat hem op een onverdiende 0 kwam te staan. Marijn kon er niet doorheen komen en moest genoeg nemen met remise. Theo had al vrij snel het punt gescoord. Hans was hem al spoedig gevolgd maar liet na de partij zijn tegenstander zien hoe deze met een eenvoudige combinatie had kunnen winnen. Ulderik liet zich in tijdnood mat zetten.

Richard was met zijn overwegende stelling aan het knoeien geslagen en had zijn stelling behoorlijk om zeep geholpen. De dame en loper die hij in het eindspel overhield moesten het opnemen tegen twee torens en een paard en een ver opgerukte vrijpion, gesteund door een mee oprukkende koning. Hoe het ook zij, Richard bleef dit maal “cool” en won de partij. De overwinning was daarmee een feit.

Het ziet er naar dus uit dat we de “double” kunnen halen. Promotie en het kampioenschap van de klasse 3A.

Dat staat dan te gebeuren op 8 april als we thuis spelen tegen Bedum 2.

Komt dat zien.

NB (Indien Bedum onderweg nog een punt laat liggen kunnen zij ons niet meer inhalen en zijn we sowieso kampioen)

Leek 2 - Staunton 3. 2½ - 3½

H. Oldeweving.	-	H. Mooij	0-1.
C. van Zwol.	-	R. Jacobs	0-1.
H. Hovinga	-	T. Rellum	0-1.
J. Steenhuis.	-	M. Swemmer	½- ½
E. Fakkert	-	U. Groenewold	1-0
E.v. Zandbergen	-	E. Meijer	1-0

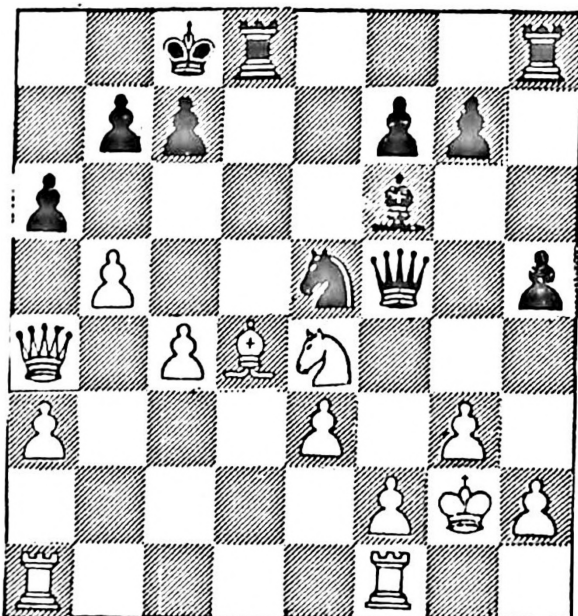
Klasse 3A:

Klasse 3A	Mp	Bp	1	2	3	4	5	6	7	Ra	TPR
1. Staunton 3	10	20½	xx	.	3½	5	3½	4	4½	1409	1364
2. Bedum 2	6	16½	.	xx	.	4	2½	4½	5½	1499	1407
3. Leek 2	5	13½	2½	.	xx	3	4	.	4	1311	1280
4. Wapen van Brussel	4	13	1	2	3	xx	3	4	.	1273	1344
5. Roden 3	3	11	2½	3½	2	3	xx	.	.	1324	1343
6. Lewenborg 4	1	8½	2	1½	.	2	.	xx	3	1309	1193
7. Groningen 9	1	7	1½	½	2	.	.	3	xx	1102	1225

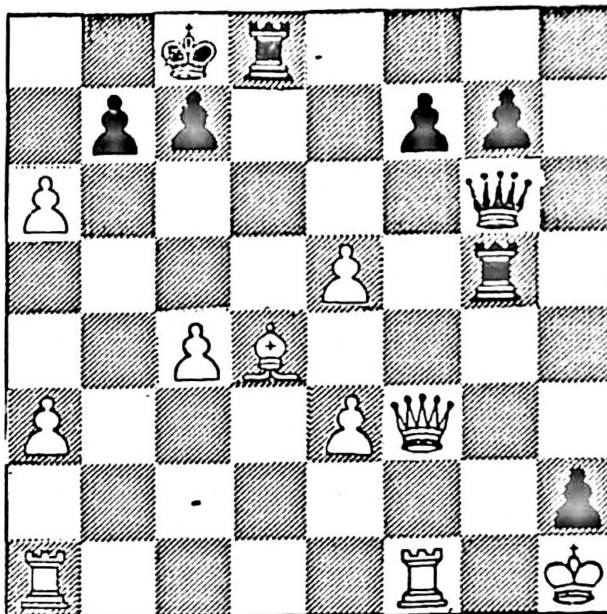
De partij Kramer- Scheffer uit 1944. Albins tegengambiet op zijn best.

Onderstaande momenten uit deze partij waaraan aandacht werd geschonken in clubblad no.2 werden op verzoek van de redacteur door Hans Luhrman bekeken met behulp van Fritz. De eerste vraag was of in stelling 1 19. Pe4-c5 i.p.v. het gespeelde 19. Pe4xf6 niet winnend was. Dat bleek niet het geval. Ook na lange bedenktijd handhaaft Fritz de opvatting dat 19. Pxf6 groot voordeel oplevert (+2.41), meer dan 19. f3 (+1.91) en 19. Pc5 (+1.19). Maar in stelling 2 komt de computer volledig tot zijn recht. Achter het bord zag wit niet meer dan eeuwig schaak maar door een pion en een loper te offeren, gevolgd door een "stille" zet worden de lijnen voor de drie zware stukken geopend waardoor de zwarte koning geen veilig heenkomen meer krijgt.. Wit wint met 27. Dxb7+,Kd7; 28. e6+,fxe6; 29. Le5!,Txe5; 30. Tf4! en de zwarte koning komt in een matnet.

1. Stelling na 18..Dd7-f5

2. Stelling na 26..Th5-g5

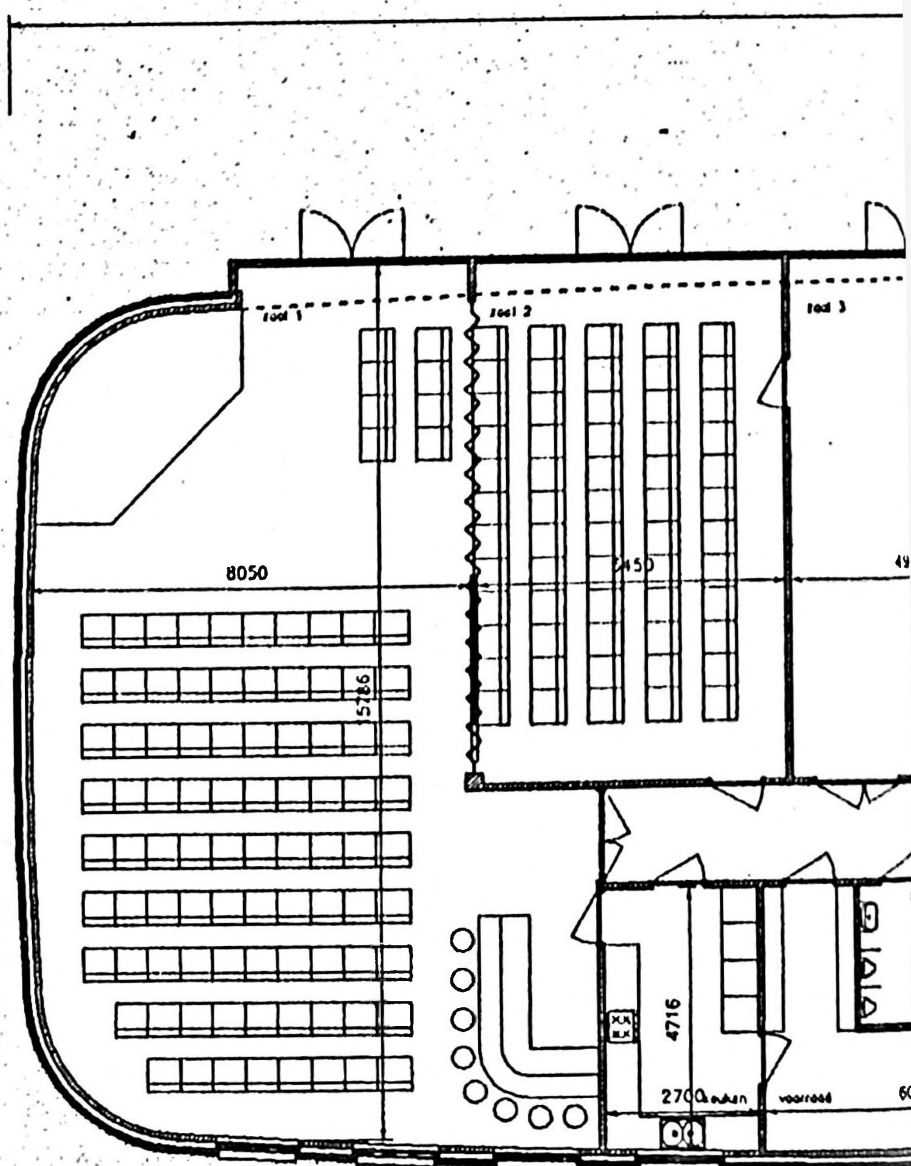

Rang	Naam	Saldo	#	+	=	-	Af	Bonus
1	Tangarife	153	10	8	0	2	0	0
2	Ebels	146	10	6	3	1	0	0
3	Steenis van	146	12	6	3	3	0	0
4	Wilhelm	144	16	7	6	3		
5	Mulder	137	13	6	5	2		
6	de Wit	130	10	7	1	2		
7	Dijkhuis	127	11	5	3	3	0	8
8	Seyen	126	11	5	0	6		19
9	Grashuis	125	13	5	6	2		
10	Damen	124	5	4	0	1		7
11	Romijn, sr.	124	16	7	4	5		
12	Hovius	122	10	5	1	4		8
13	David	122	11	4	5	2		3
14	Zwerver	119	7	4	2	1		
15	Kruisinga	119	17	6	3	8	0	10
16	Hummel, J	118	4	2	0	2		14
17	Svenner	116	17	6	3	8		7
18	Jacobs	114	4	2	0	2		10
19	Luhrman	114	5	2	2	1		5
20	Mooy	111	2	1	1	0		5
21	Reilum	111	9	3	2	4		6
22	Mostertman	110	6	3	1	2		
23	Bredewold	109	3	2	0	1		2
24	Dijkstra	109	12	3	3	6		9
25	Romijn, B jr	108	4	2	1	1		
26	Hummel, D	108	5	2	1	2		3
27	Schlunke	108	7	2	1	4		9
28	Koole	107	4	2	0	2		3
29	Groeneweld	106	13	4	0	8	1	10
30	Lutier	106	14	4	4	6		
31	Zeevaarder	104	0	0	0	0		4
32	Vallente	104	4	1	2	1		
33	Wessels	104	6	1	2	2	1	3
34	Jan vd Ploeg	103	3	0	1	2		8
35	Bloem	102	2	1	0	1		
36	Vos	102	14	5	1	8		
37	Rietveld	100	17	5	2	10		3
38	Westermann	99	3	1	0	2		
39	Schreuder	98	6	2	0	4		
40	Luback	97	1	0	0	1		
41	Nette	97	1	0	0	1		
42	Wieringa	94	2	0	0	2		
43	Pastor	94	2	0	0	2		
44	Hettinga	93	5	1	0	4		
45	Siaal	92	4	0	1	3		
46	Abdullah	91	3	0	0	3		
47	Meijer	88	4	0	0	4		
19	Ew(4x),Er(2x),V,A(2)							
16	Ew(2x),Er(2),A(3)							
22	Ew(4x),Er(2),A(3)							
12	Ew,Er(3x),A(2)							
8	Er(2x),Ew(2x)							
8	Ew,Ev(3),V							
19	Ew(6x),A							
7	Ev,Ew(2x)							
8	V,Ev(2x),EwA							
3	A(2)							
10	Ew(2x),Ev,A(2)							
14	Ew(4x),Er							
7	A,Er,Ew,Ev							
10	A,Ew(3)							
5	Ew,Er							
5	Ew,Er							
6	Ew							
2	V							
9	Ew(2x),Er,A							
3	Ev(3x)							
9	A,Ew(2x),Er							
3	A(2)							
10	Ew(2x),V,Er							
4	Ev(2x),Er							
3	Er,A							
8	Er(2x),Ev,Ew							
3	Er,Ev							

Plattegrond 1:200

Het gebouw wordt
en 16.7 meter br
kinderdagverblijf
De hoeken zijn v
plat dak. De ran
roosters voor ven
schuifwand opgede
naar maar B.E.A.K

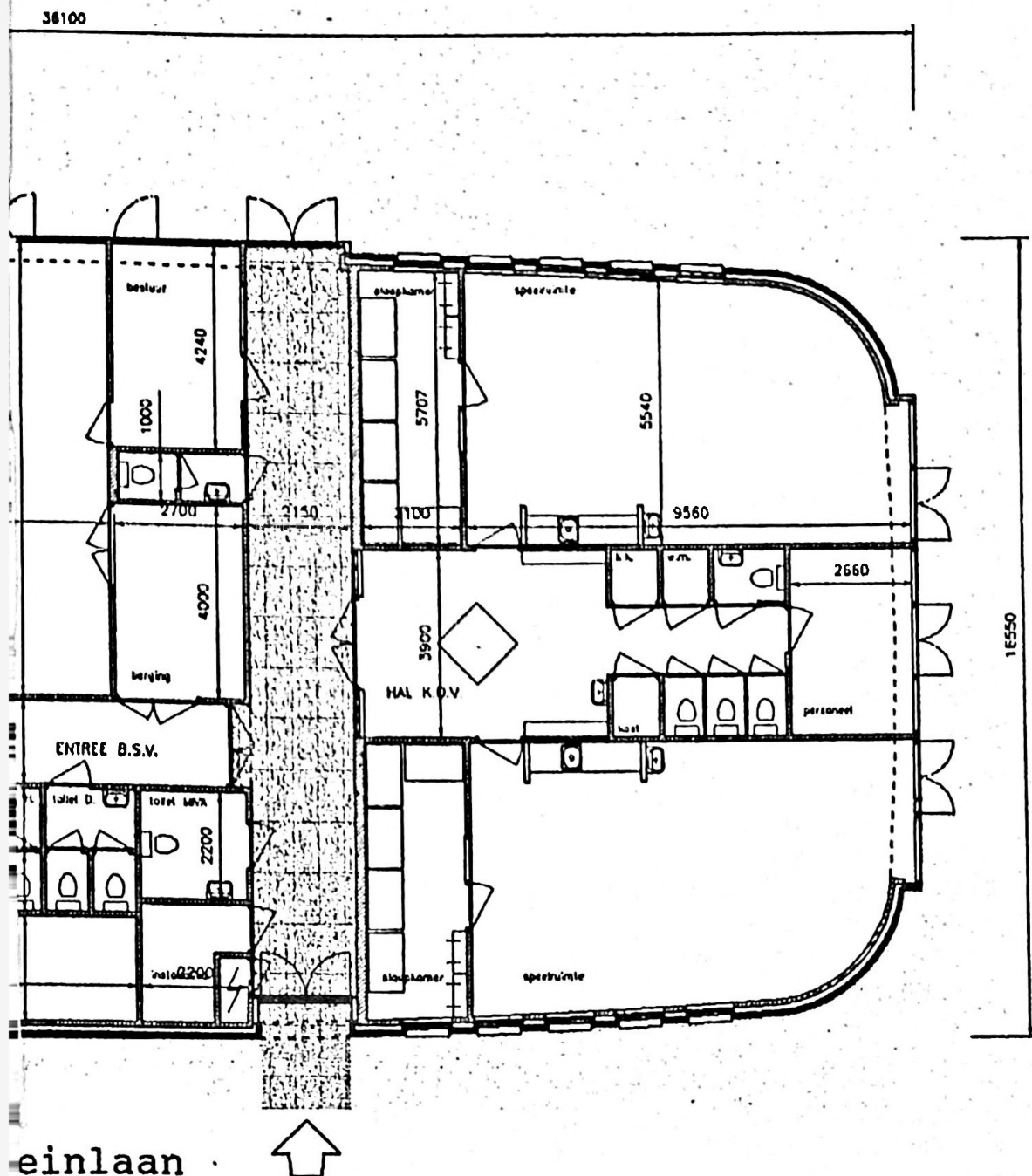
Speel

Groenest

ets groter dan het huidige gebouw, 37 meter lang
ed. Dit is vanwege een aparte ruimte voor het
Het gebouw wordt opgetrokken van donkere steen.
ervangen door rondingen en het gebouw heeft een
en kunnen niet worden geopend er zijn specilae
ilatie. De twee zalen kunnen door middel van een
eld worden. In de toekomst is niet de BSV eige-
(Beheer Exploitatie Accomodaties Kinderopvang).

tuin

Oplossingen Marsopgaven. Uit het AVRO toernooi 1938.

1. Fine-Botwinnik. 31. **De3-g3** met een winnende koningsaanval vanwege meerdere dreigingen waarvan **Ta3-f3-f7** de meest directe is.
2. Keres-Reshevsky. 15. **f3,Pg5**; 16. **h4,Pf7**. (16..**Pxf3+**; 17. **gxf3,Dxh4**; 18. **Pg2!** en het paard is een prima beschermer van de koning.) 17. **e6!,Dxh4**; 18. **e6xf7+,Kxf7**; 19. **Pd3** en wit won. Ook na 17..**Pd6** 18. **e7!,Le7**; 19. **Pd5,Pc8**; 20. **Lg5** wint wit een stuk.
3. Botwinnik-Aljechin. Het veld **c6** wordt ernstig verzwakt en daarvan profiteert wit met 11. **Pxd5,exd5**; 12. **Lb5!,Ld7**; 13. **Da4,Pb8** en nu was nemen op **d7**, gevolgd door **Lf4** nog sterker dan het gespeelde 14. **Lf4,Lxb5**; 15. **Dxb5**. Ook op 12..**Lb7** zou 13. **Da4** volgen en ook dan is 13..**Pb8** gedwongen. 13..**Tc8** gaat niet vanwege pionverlies op **a7** en 13..**Dd7** of **Dc7** gaat niet vanwege het verlies van de loper op **e7**.
4. De spelers van het eerste team moeten de finale van deze partij met de ogen dicht kunnen spelen maar voor de rest toch nog de zetten. 30. **La3,Dxa3**; 31. **Ph5+,gxh5**; 32. **Dg5+,Kf8**; 33. **Dxf6+,Kg8**; 34. **e7,Dc1+**; 35. **Kf2,Dc2+**; 36. **Kg3,Dd3+**; 37. **Kh4,De4+**; 38. **Kxh5,De2+**; 39. **Kh4,De4+**; 40. **g4,De1+**; 41. **Kh5**. 1-0.

Correspondentieschaak.

Tijdens het zeer geslaagde amateur-kersttoernooi kon men enkele nummers meenemen van het periodiek van de Bond van Correspondentieschakers, die daar wel zullen zijn neergelegd door deelnemer Tom de Ruiter die in die bond de propaganda verzorgt. Bovendien werd een Nederlander wereldkampioen en dat is ook heel bijzonder. In november 1996 was hij begonnen toen hij 12 punten had uit zijn 15 partijen kon hij niet meer worden ingehaald. In *New in Chess* vertelt hij over zijn belevenissen en die zijn heel bijzonder vooral wanneer je met lieden uit Oost-Europa te maken hebt, al was het vroeger nog erger. Hij had op 1 april zijn zet naar een Rus in Moskou gestuurd en kreeg de opgave op 11 september na veel gezeur en inschakeling van de wedstrijdleider uit Polen etc. Die berichten over correspondentieschaak kwamen goed uit, want we waren toch al van plan aandacht te besteden aan I.M. Correspondentieschaak Ernst Sprenger die in januari 75 werd. Met hun Bond gaat het trouwens even slecht als met de KNSB. Een gestaag dalend ledental maar er worden ook enkele nieuwe leden welkom geheten waaronder een oude bekende –vooral van de penningmeester-, namelijk R.J. ter Steeg uit Groningen. Voor onze nieuwe leden zij het volgende nog eens gememoreerd: Staunton telt ook hier mee; Bram Idema is I.G.M en Ernst Sprenger is I.M. We lezen daar dat de laatste nu Senior Internationaal Meester is geworden en dat hem de versierselen die hierbij horen zijn toegezonden maar dat heeft niets met zijn gevorderde leeftijd te maken. Het is een nogal ingewikkeld verhaal maar hij mag nu meedoen aan toernooien waar je een grootmeester-resultaat kan behalen. Hij heeft nu een rating van 2500 en je krijgt de indruk dat men er minder scheutig is met titels dan bij de FIDE al is wel duidelijk dat men de materie ook hier erg belangrijk vindt. Dan nu iets uit de tijd dat hij nog *over-the-board* (zo noemen zij onze manier van spelen) schaakte. De Nieuwsblad-Schaakrubrieken-erfenis van Scheffer (1946-1974) verschaft hiervoor het nodige materiaal.

In de eerste partij was zwart kennelijk nog niet van de reis gekomen en nog niet bij de les. Even niet opletten en het was gebeurd. Aardig en instructief voor Nieuwsblad lezers maar de partij is natuurlijk na 10 zetten voorbij.

De tweede partij doet de witspeler meer eer. Niet spectaculair genoeg voor een schoonheidsprijs maar wel goed voor een netheidsprijs en dat typeerde Sprenger ook. Geen chaos op het bord maar een keurige opening, een kort middenspel waarin wit doet wat de stelling voorschrijft, in dit geval de zwarte stelling attaqueren met de zetten **Pf3-e5** en **d4-d5** en zo een voordelig eindspel bereiken dat ook weer nauwkeurig tot winst wordt gevoerd.

In het derde fragment is het moeilijke werk reeds gedaan. Wit maakte de partij uit met 27. **Txh7,Dd6**; (op **Txg5** volgt **Pf6** mat.) 28. **Dh6** 1-0.

SCHAAKRUBRIEK

Verzorgd door de Noordel. Schaakbond.
Hoofd red.-comm.: dr ir J. C. Scheffer,
Jan Lutmastraat 13, Groningen

De volgende partij uit de competitie-wedstrijd Staunton I—De Pion I is een leerzaam voorbeeld van het afstraffen van een fout in de opening.

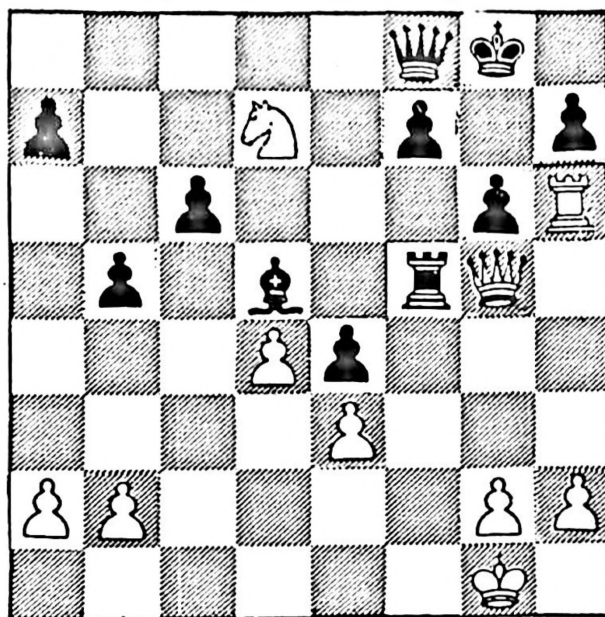
1955
Wit: E. H. Sprenger (Staunton).
Zwart: H. Struylaat (De Pion).

Grünfeld-Indisch.

1. d2—d4, Pg8—f6. 2. c2—c4, g7—g6.
3. Pb1—c3, d7—d5. 4. Lc1—f4, c7—c6.
5. e2—e3, Lf8—g7. 6. Pg1—f3, d5xc4.
7. Lf1xc4, Pb8—d7? (een ogenschijnlijk plausibele zet, die echter fatale gevolgen heeft. Aangewezen was hier de korte rochade). 8. Lc4xf7!, Ke8xf7 (beter 8., Kf8. 9. Pg5, Pb6, hoewel ook dan de witte stelling natuurlijk superieur is.) 9. Pf3—g5†, Kf7—e8. 10. Dd1—b3 (beter dan 10. Pe6, Db6. 11. Pg7†, Kf7 en het paard kan niet weg). 10., e7—e6 (nog het beste, bv. 10., Db6. 11. Df7†, Kd8. 12. Pe6 mat, of 10., Tf8. 11. Pe6 enz. of 10., Pd5. 11. Pd5, cd5: 12. Dd5: enz.) 11. Pg5xe6, Dd8—e7. 12. Pe6—c7†, Ke8—d8. 13. Pc7xa8, Pf6—h5. 14. Lf4—c7†, Kd8—e8. 15. Lc7—a5, Pd7—f8 (niet 15., Ld4: wegens 16. Pc7† en 17. Pe6†). 16. La5—b4, De7—d8. 17. d4—d5, Lc8—g4. 18. Db3—c4, Ph5—f6. 19. Pc3—e4!, h7—h5 (er dreigde 20. Pf6: en 21. Dg4:). 20. Pe4—d6, Ke8—d7. 21. Pd6xb7, Dd8—c8. 22. Ta1—c1 (met 22. dc6†, Dc6: 23. Df7†, Kc8 bereikt wit geen snelle beslissing). 22., Pf6xd5. 23. e3—e4, Dc8xb7 (of 23., Pe7. 24. Df7 enz.). 24. e4xd5, c6xd5 (dit verliest onmiddellijk, maar na 24., Da8: 25. dc6† heeft zwart ook niet veel meer te vertellen). 25. Dc4—c7†, Db7xc7. 26. Tc1xc7†, Kd7—e6. 27. Tc7xg7, en wit won gemakkelijk.

1965

3. Sprenger-Voorhaan (Apeldoorn)

SCHAAKRUBRIEK

Verzorgd door de Noordel. Schaakbond.
Hoofd red.-comm.: dr ir J. C. Scheffer,
Jan Lutmastraat 13, Groningen

Na de vrij wilde partij uit de vorige rubriek, nu een kalme positie-partij gespeeld in de winterwedstrijd van de schaakclub Utrecht, waarin de Stauntonspeler Sprenger aan het langste eind trekt. De opmerkingen zijn van zijn hand.

1955
Wit: E. H. Sprenger, Zwart: dr ir C. A. van Gunst.

Dame-Indisch.

1. d2—d4, Pg8—f6. 2. c2—c4, e7—e6. 3. Pg1—f3, b7—b6. 4. g2—g3, Lc8—b7. 5. Lf1—g2, Lf8—e7. 6. 0—0, 0—0. 7. Pb1—c3, d7—d5. 8. Dd1—c2, Dd8—c8. 9. Tf1—d1, Pb8—d7. 10. b2—b3, c7—c6 (een moeilijk besluit voor zwart, hij durfde 10., c5 niet aan.) 11. Lc1—b2, Dc8—c7. 12. Ta1—c1, Ta8—c8. 13. Dc2—d3, Dc7—b8 (de opening is voorbij en de schermutselingen beginnen.) 14. Pf3—e5!, d5xc4 (wit heeft de beste kansen, zwart mag zich niet inlaten op 14., Pe5: 15. de5:, Pd7 (De5:? 16. Pd5:) 16. f4, enz. maar de tekstzet is ook een zware concessie.) 15. Pe5xc4, c6—c5 (zwart moet tegenspel zien te krijgen, anders gaat hij snel te gronde door e4 en f4 enz. Toch blijft de witte stelling superieur.) 16. d4—d5, e6xd5. 17. Pc3xd5, Lb7xd5. 18. Lg2xd5, Pf6xd5. 19. Dd3xd5, Pd7—f6. 20. Dd5—e5! Db8xd5 (wit kan zijn voordeel het beste in het eindspel realiseren, zwart is praktisch gedwongen tot ruil, anders bezet wit de d-lijn.) 21. Pc4xe5, Tf8—d8. 22. Td1xd8, Tc8xd8. 23. Pe5—c6, Td8—d7. 24. Pc6xe7†, Td7xe7. 25. Lb2xf6, g7xf6. 26. Kgl—f1, Te7—d7. 27. Kf1—e1 (wit heeft belangrijk eindspelvoordeel en zou zelfs bij de sterkste verdediging waarschijnlijk wel winnen. Zwart begaat echter enkele onnauwkeurigheden, die het einde verhaasten.) 27., Kg8—g7. 28. Tc1—c4, f6—f5. 29. e2—e3, Kg7—f6. 30. Tc4—h4, Kf6—g6. 31. Kel—e2, h7—h5 (zwart kan beter een afwachende houding aannemen, bv. Td6) 32. Th4—c4, Td7—d5. 33. a2—a4, a7—a5 (wel min of meer gedwongen, maar thans kan wit een gewonnen pionneneindspel afdwingen.) 34. Tc4—c3, Kg6—f6. 35. Tc3—d4, Kf6—e5. 36. Td3xd5, Ke5xd5. 37. Ke2—d3, Kd5—e5. 38. f2—f3, Ke5—d5. 39. h2—h3, f7—f6. 40. Kd3—c3, Kd5—d6 (zwart mist nu de tempi, die hij met 31., h7—h5 heeft weggegeven; waarschijnlijk was het echter steeds verloren.) 41. Kc3—c4, Kd6—c6. 42., f5xg4. 43. f3xg4, h5xg4. 44. h3xg4, Kc6—d6. 45. Kc4—b5, Kd6—c7 (gedwongen, na 45., Ke5 komt wit veel eerder tot damehalen.) 46. e3—e4, Kc7—b7. 47. e4—e5, f6xe5. 48. g4—g5, zwart geeft op, hij kan de pion niet meer tegenhouden, terwijl zijn eigen vrijpion waardeeloos is. (48., e4. 49. Kc4 enz.). Dit is het principe van de verst verwijderde vrijpion.

Externe competitie. Uit de wedstrijd tegen de Spasski's.

Wit: Joop Hummel. Zwart: E.van Zon (Spasski's)

1. d4,Pf6; 2.Pf3,e6; 3.e3,Le7 4. Ld3,b6; 5. 0-0,Lb7; 6. b3,0-0; 7. Lb2,d5; 8.c4,Pbd7; 9. Pc3, c5; 10. Tc1,Tc8; 11. De2,Pe4; 12. Tfd1. Er is nu een bekend type stelling ontstaan met een symmetrische pionnenstelling. Er lijkt niets aan de hand te zijn maar toch moet zwart oppassen met het ondernemen van actie zoals hij reeds met zijn laatste zet heeft gedaan. De witte lopers en de dame staan iets actiever dan de zwarte en als de d-lijn en de diagonalen van de lopers open komen profiteert wit daar van en er zijn indrukwekkende voorbeelden van witte overvallen en deze partij illustreert dat maar daarbij komt zwart wel te hulp. 12..cxd4; 13. Pxd4,Pec5; 14. cxd5. Dit pakt goed uit maar het thematische 14. Lb1 is waarschijnlijk objectief beter. 14..Pxd3; 15. Dxd3,exd5; 16. Pf5,Pf6; 17. e4. Zie diagram 1. dxe4?? Hier moet zwart met het paard op e4 nemen. Na 18. Pxe4 heeft zwart dan de tussenzet 18..Txc1 en wit heeft nauwelijks iets. 18. Dg3. 1-0 De eerste meevaller.

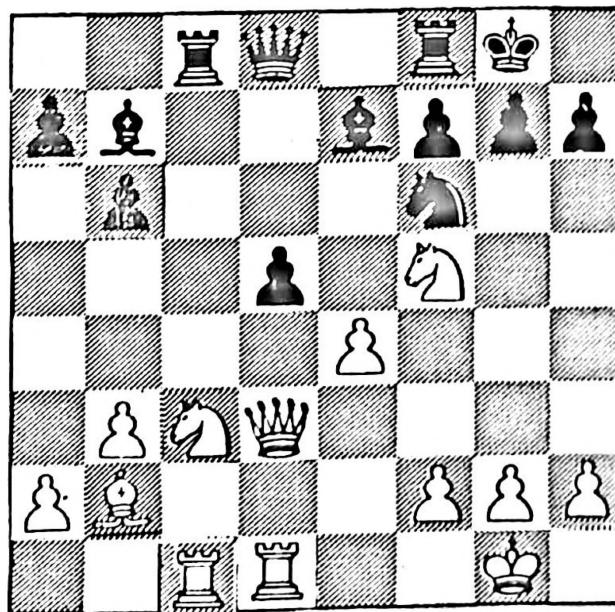
Wit: H.van der Laan (Spasski's).

Zwart Henk Seijen.

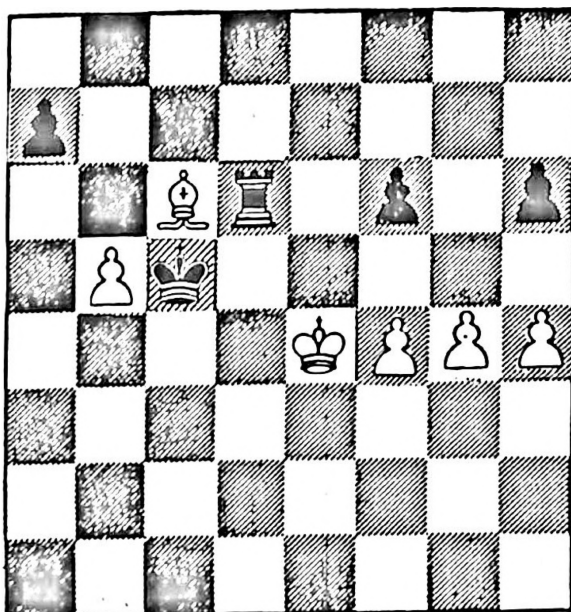
Zwart was bij de tijdcontrole buiten verliesgevaar en kon proberen of er nog meer in zat. Hij speelde in diagram 2 41..a5! maar na 42. bxa6!,Txc6; 43. a7,Ta6; 44. Kf5 maakt wit remise. Ook na 42. Kf5,a4; 43. Le4 wordt het remise. Zelfs na het gespeelde 42..Le8? zal het nog wel remise zijn wanneer de loper naar f7 gaat maar de witspeler zat er kennelijk finaal doorheen want de pion liep rustig door naar a1. Dat was de tweede meevaller.

Wit: G.van den Berg (Spasski's). Zwart Bauke Koole. Ook in stelling 3 was de tijdcontrole gepasseerd. En ook hier zag de witspeler het niet meer zitten, de pion op e3 was zo'n obsessie voor hem dat hij besloot tot eeuwig schaak op g6 en h6, terwijl de winstzet Lc5-e7 toch niet zo moeilijk was te vinden. De derde meevaller.

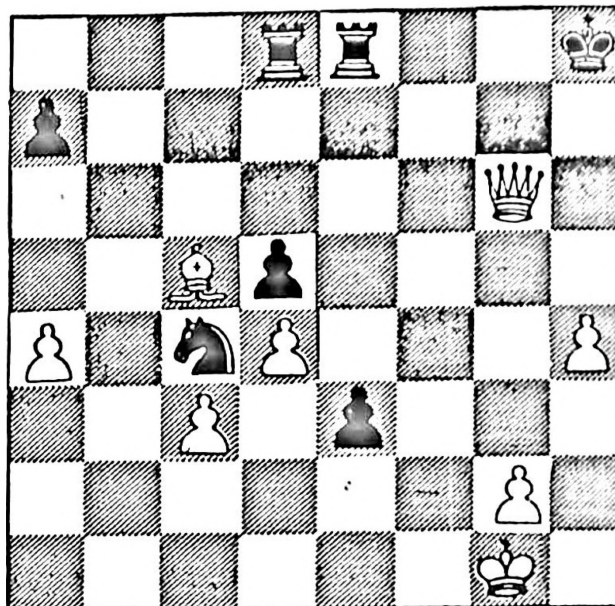
1. J.Hummel – E.van Zon Na 17. e4

2. H.van der Laan – H.G,Seijen Zwart aan zet

3. G.v.d.Berg – B.Koole. Wit aan zet

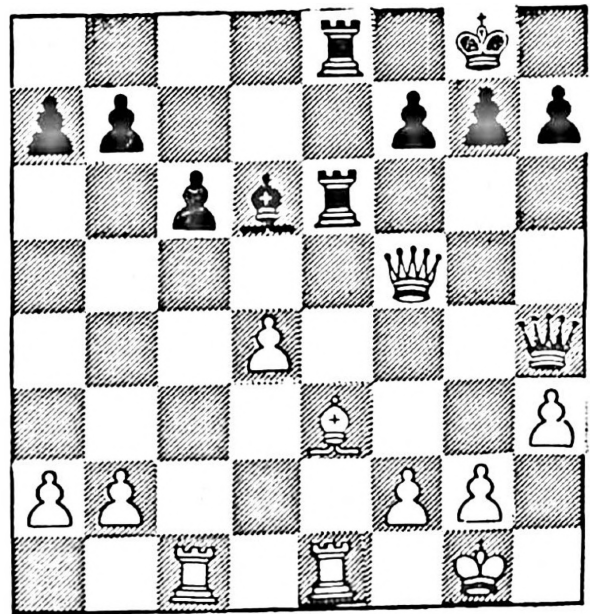

NOSBO kampioenschappen.

Hiernaast een enigszins amusante misser van Gonzalo Tangarife uit de reserve groep. Zwart staat beter, de stukken werken beter samen, de witte pion op d4 is zwak. Rustig de stelling versterken met g6 en f5 is een goed plan. Gonzalo pakte de zaak echter fors aan met Dxd4?? Wit nam wel maar niet op d4 maar met de dame op e6 en Gonzalo kwam niet op 3 uit 3 maar bleef voorlopig op 2 uit 3 steken.

Hieronder eveneens een verliespartij gepubliceerd in het N v/h N in de rubriek van Erik Hoeksema. Joop Hummel in 12 zetten onderuit. Een andere keer weer eens een parel!

Hemminga - Tangarife

Wit: Erik-Jan Hummel (2158)

Zwart: Joop Hummel (1916)

Spaans.

1 e2-e4 e7-e5; 2 Pg1-f3 Pb8-c6;

3 Lf1-b5 a7-a6; 4 Lb5-a4 f7-f5.

Spaans met f5, met de zetten a6 La4 als extraatje. Die inlas geeft zwart extra mogelijkheden.

5 Pb1-c3?! Leidt tot mescherpe verwickelingen. Als beste zet geldt 5 d4.

5...b7-b5! Dat kan in het gewone Spaans met 3...f5 dus niet.

6 La4-b3 b5-b4! 7 Pc3-d5 f5xe4.

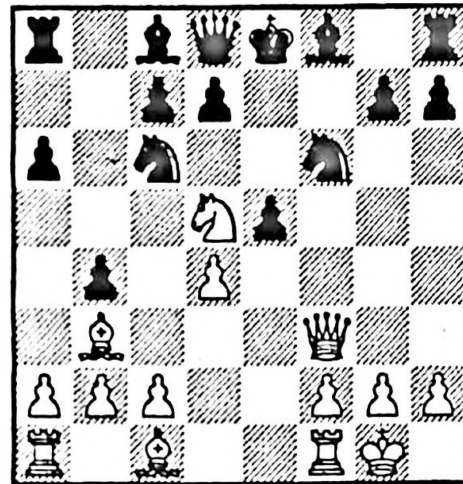
Een zet als 8 Pg1 past volstrekt niet bij de woeste stijl van de witspeler en dus verhoogt hij de inzet tot een vol stuk.

8 0-0 e4xf3; 9 Dd1xf3 Pg8-f6;

10 d2-d4! ZIE DIAGRAM.

Wit heeft haast. Zodra zwart de kans krijgt om zijn stelling te consolideren, is het afgelopen. 10...e5-e4?

Gaat meteen in de fout. Na het simpele 10...Pxd5! 11 Dxd5 (11 Lxd5 Df6) 11...De7! 12 Te1 (na 12 dxe5 Lb7, gevolgd door 0-0, is zwart uit de problemen) 12...Tb8! (vooral niet 12...Lb7? 13 Txe5! Pxe5; 14 Dxb7) 13

dxe5 Tb5! met het idee Txe5 lijkt wit toch min of meer uitgepraat.

11 Tf1-e1 Pf6xd5?

En na deze tweede fout is het alweer over. Zwart stond al heel moeilijk, na 11...Lb7 is 12 Lg5 sterk en na 11...Le7; 12 Pxf6 + Lxf6; 13 Dh5+ g6; 14 Dd5! Tf8; 15 Txe4+ Le7; 16 Lh6 is het ook uit. Het beste was vermoedelijk nog 11...Pxd4! 12 Pxf6+ Dxf6; 13 Txe4+ Pe6; (ook 13...Kd8; 14 Dxf6+ gxf6; 15 Txd4 is nog mogelijk) 14 Txe6+ dxe6; 15 Dxa8 Kd7, zo spoedig mogelijk gevolgd door Lf8-d6. 12 Te1xe4+!

En zwart gaf het op. De hoofdvariant luidt 12...Le7; 13 Lxd5 Tf8; 14 Dh5+ g6; 15 Dxb7 Tf6; 16 Dg8+ Tf8; 17 Lf7+ en mat.

Openingstheorie. De partij van Steenis – in 't Veld (SISSA 2)

Dat was even een misser van de redacteur. Zeer begrijpelijk en gelukkig nam de verongelijkte witspeler contact op met zijn achterbuurman, Oom Hans die over oud en modern materieel beschikt om zaken zo nodig recht te zetten. Alvorens zelf nog een duit in het zakje te doen geven we het woord aan Hans Luhrman.

Dan nu de opening van de partij M. van Steenis-E in 't Veld uit de wedstrijd van Staunton 1 tegen SISSA 2, die beproven wordt in het Staunton Clubblad nr 3. 18de jaargang, januari 2002. Daar lezen we op pag.6 dat Menno wel weer won, maar dat dit geschiedde na enig vreemd experimenteren. Wat hield dat experiment in? Na een huis, tuin en keuken Siciliaans begin: 1. e4,c5; 2. Pf3,Pc6; 3. d4,cxd4; 4. Pxd4,Pf6; 5. Pc3,d6 ging Menno verder met 6. g3 en deze zet wekt de toorn op van onze hoofdredacteur. Verstoord roept hij uit: "Deze zet zal je in geen theorieboek vinden. Zwart antwoordde uiteraard (sic!) 6...Lg4".

Maar beste Poppe, Menno mag dan wel denken dat hij geen theorie speelt, wij oude mannen herinneren ons toch zeker wel de beroemde "Losbladige Schaakberichten", waarin Euwe en Carel van de Berg ons herhaaldelijk verzekerd hebben dat de zet 6. g3 de inleiding vormt tot een solide systeem, dat tegen heel wat Siciliaanse opstellingen toegepast kan worden, echter weinig kans op voordeel oplevert. Ze doen dit bijv in Siciliaans 14q volgnr.; 52.

Ten tweede figureert 6. g3 in het door Suetin geredigeerde hoofdstukje B 56 van de *Encyclopaedia of Chess Openings*, dat als afschrikwekkend voorbeeld van hoe Zwart het niet moet doen nog geeft 6...Lg4; 7. f3, Pxd4?; 8. Ddx4, Lxf3? 9. Lb5+, Pd7; 10. 0-0 met groot voordeel voor Wit Matanovic-Beni, Wenen 1951. De vraagtekens stammen van Suetin, die kennelijk het aangeboden offer (schijnoffer eigenlijk, want Wit wint de pion geforceerd terug) te riskant acht.

Instructief is ook onze derde bron: *Die Sizilianische Verteidigung* van Rolf Schwarz uit 1961, die een vraagteken tussen haakjes plaatst achter 6...Lg4, waarschijnlijk omdat Zwart nog van zijn dwalingen kan terugkeren door na 7. f3 zijn loper terug te trekken naar Ld7, zoals bijv. Geller herhaaldelijk gedaan heeft. Volgens Schwartz is ook 6...e6 met overgang naar een soort Schevenings een redelijke mogelijkheid, maar hij plaatst een uitroepeten achter 6...Pxd4! 7. Dxd4, waarna Zwart er met 7...g6 een Draak van kan maken.

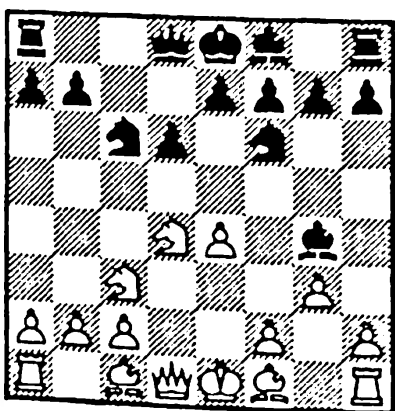
Tenslotte raadplegen we de database van Oom Fritz, die op 320006 partijen er 198 heeft met 6. g3. Aanvankelijk dacht ik dat Menno met 10. Tf1 i.p.v. 10. 0-0 de theorie op een interessante wijze verbeterd had, maar de database geeft de partij V.Falbisovic-J. Sleich, Decin 1996 (1-0 na 40 zetten), waarin eveneens 10. Tf1 gespeeld werd. Het vervolg van die partij was 10...Lg4; 11. Dd5, Le6; 12. Dxb7, Dc8; 13. Dxc8, Txc8; 14. Le3, Tc7; en volgens Fritz heeft Wit een klein voordeel. De grootste fout van Zwart in de partij M. van Steenis -E. in 't Veld is ongetwijfeld geweest 10...Lh5, waarmee Zwart te weinig aandacht schonk aan zijn zwakke punt d7. Alles wel beschouwd, moet je toch concluderen dat Menno in eerste instantie een rustige opbouw heeft gekozen, later uitstekend heeft gezien dat hij bij de door Zwart gekozen opstelling een grote voorsprong in ontwikkeling zou krijgen en tenslotte routineus heeft geprofiteerd van de zwarte fouten, kortom weinig reden voor kritiek, integendeel.

Hierbij wil ik op aanwijzing van Hans Luhrman nog het volgende voorbeeld uit de DDR-reeks aan toevoegen. Overigens is het boek van Euwe wel wat verwarrend op dit punt. Bij het normale hoofdstuk worden slechts de zetten 5. Le2, 5. Lc4 en 5. Lg5 genoemd maar bij de aparte behandeling van het Boleslafski-systeem (6. Le2,e5) komt ook de zet 6. g3 aan de orde als anti-Boleslafski wapen want op 6..e5 kan wit nu heel goed Pde2 spelen. Overigens zijn ook de zetten 6. Le3 en 6. f4 goed speelbaar. Meestal leiden ze tot andere bekende systemen zoals Schevenings (na 6..e6) en de Draak (na 6..g6)

III.

(1.e4 c5 2.♘f3 ♘c6 3.d4 cd
4.♘:d4 ♘f6 5.♘c3 d6)

6.g2-g3 ♘c8-g4

Wiederum ist 6... e6 und
6... g6 möglich.

Von eigenständiger Bedeutung
ist 6... e5 mit nachfolgendem
7.♘de2 ♘e7 (nach 7... ♘g4
8.♘g2 ♘d4 9.0-0 ♖c8 10.h3
♘:e2 11.♘:e2 ♘:c2 12.♖b1
♘e7 13.♘d2 0-0 14.♘c3 b5
15.♖c1 gewinnt Weiß den Bau-
ern bei besserer Stellung zu-
rück, Boleslawski-Schagalo-
witsch, UdSSR 1955) 8.♘g2
0-0 9.0-0 a6 10.h3 b5 11.♘e3
b4 12.♘d5 ♘:d5 13.ed ♘a5
14.b3 ♘b7 15.♘d2, und Weiß

hat günstigere Aussichten
(Boleslawski-Bor.darewski,
UdSSR 1953).

7.f2-f3 ♘g4-d7

In entscheidenden Entwick-
lungsrückstand gerät Schwarz
bei 7... ♘:d4? 8.♘:d4 ♘:f3
9.♘b5+ ♘d7 10.0-0.

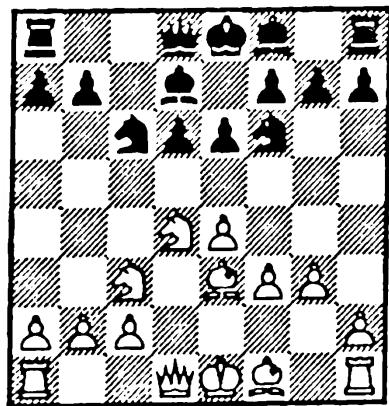
8.♘c1-e3 ...

Das ist offensiver als 8.♘g2 a6
9.♘b3 e6 10.♘e3 b5 11.f4 ♖c8
12.0-0 ♘e7 13.♘h1 ♘c7 mit
einem für das Scheveninger Sy-
stem charakteristischen kompli-
zierten Spiel bei annähernd glei-
chen Chancen (Pfeiffer-Ivkov,
BRD-Jugoslawien 1960).

8... e7-e6

Gespielt wird auch im Sinne des
Drachensystems 8... g6
9.♘d2 ♘g7 10.0-0-0 ♖c8
11.g4 ♘e5 12.h4 (Mestel-Kri-
stiansen, Hastings 1978/79)
oder 8... a6 9.♘d2 e6 10.g4
h6 11.h4 b5 12.0-0-0 b4
13.♘ce2 d5 14.♘:c6 ♘:c6
15.♘d4 ♘b7 16.e5 ♘d7 17.f4
♘a5 mit scharfem Kampf (Fi-

lipjenko-Anikajew, UdSSR
1979).

9.g3-g4 h7-h6
10.h2-h4 a7-a6
11.♖h1-g1 b7-b5
12.g4-g5 ♘f6-h5
13.♘d1-d2 ♖a8-b8
14.0-0-0 h6:g5
15.h4:g5 ♘c6:d4
16.♘d2:d4 b5-b4
17.♘c3-b1 e6-e5
18.♘d4-d5 ♘d8-c7

Diese verwickelte Stellung er-
scheint für Weiß aussichtsrei-
cher, aber das scharfe Spiel gibt
beiden Seiten Möglichkeiten
(Mestel-Timman, Lone Pine
1978).

De redacteur hoopt dat hiermee de zaak voldoende is rechtgezet. Ook hebben Oom Hans en Oom Fritz nog gevonden dat in de eveneens in het vorige nummer op pagina 12 besproken partij Van Steenis - Seijen zwart nog een reddingsmogelijkheid had door 13..b5 te spelen i.p.v. 13..Le7. Na 14. Lb3,c5 kan zwart de werking van de witte loper zo nodig beperken door ..c4. De afgekeurde zet 10..c6 krijgt dan zin. Fritz geeft zwart zelfs enig voordeel.

Het Staunton toernooi in 1946.

Het Toreneindspel van Euwe tegen Botwinnik was toch gewonnen voor Euwe.

I think, I've made an interesting discovery in the famous game that Botvinnik and Euwe played in the 1946 Groningen tournament, aldus Ton Bodaan – bloemen voor die man! – in een recent nummer van New in Chess. Hij toont overtuigend aan dat Euwe het toreneindspel had kunnen winnen. Vlak voor de tijdcontrole speelde Euwe in stelling 1 39..h7-h6 en in het toernooiboek wordt aangegeven dat het alternatief 39..Tc8-c5; 40. e5,Kd5; 41. Te3! ook tot remise zou hebben geleid., zoals in de bijgevoegde overdruk is aangegeven. In die analyse is de hoofdvariant zelfs niet 40..Kd5 maar 40..Tc8. Die analyse blijkt niet te kloppen want na 41..c3; 42. e6,c2; 43. e7,g5+! wint zwart. A) 44. Kxg5, Kd4+; 45. Kf4,Tc8 en wint. B) 44. hxg5,c1D; 45. e8D,Tc4+; 46. Kf3, Df1+; 47. Kg3,Dg1+; 48. Kf3, Dxg4+; 49. Kf2,Dh4+. Diagram 2. Wit gaat mat in enkele zetten, b.v. 50. Ke2,Dh2+; 51. Kd1,Td4+; 52. Ke1, Dd2+; 53. Kf1,Tf4+; 54. Kg1,Df2+; 55. Kh1,Th4 mat. De pointe is dat veld g5 voor de witte koning ontoegankelijk is geworden. An important contribution to endgame theory, aldus Jan Timman

39. h2—h4!

De eenige mogelijkheid van redding. Er dreigt 40. h5, want na ruil van Zwart's g-pion zou het verliesgevaar zijn geweken.

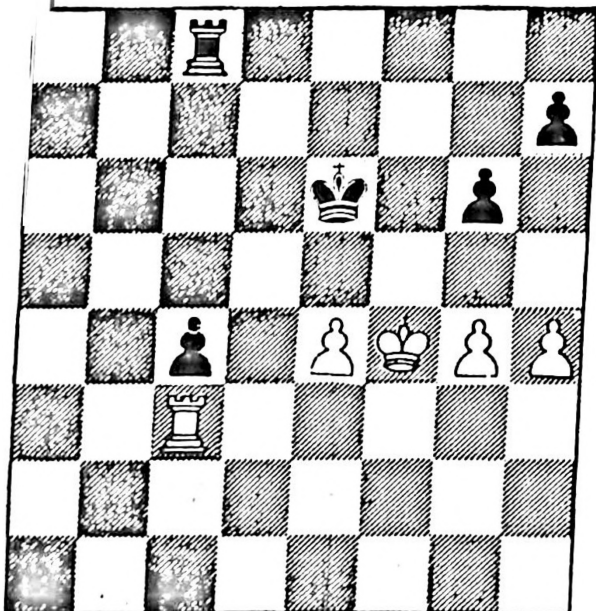
39. h7—h6

Deze parade van Wit's dreiging leidt niet tot winst, en daarvoor kwam later de meening op, dat Zwart 39. Tc5 had moeten spelen.

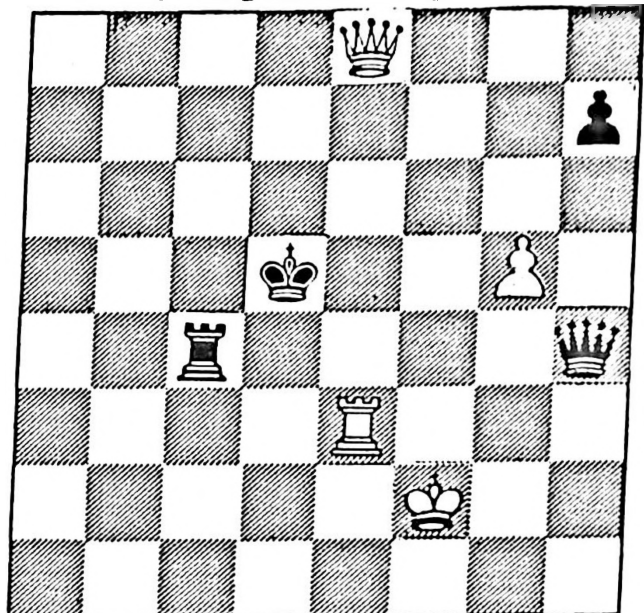
Maar ook 39. Tc5 wint niet, zoals een nader onderzoek heeft bewezen. De voornaamste variant luidt: 40. e5!, Tc8 (40. Kd5 41. Te3!) 41. h5, Kd5 42. hg6:, hg6: 43. Kg5, Tc6 44. Te3, Te6 45. Kf4, Kd4 46. Te1, c3 47. Td1†, Kc4 48. Ke4, c2, 49. Tc1, Kc3 50. Kd5, Te8 51. e6, Kb2 52. Th1, c1D 53. Tc1:, Kc1: 54. Ke5, Kd2 55. Kf6, Ke3 56. Kg6: (56. Kf7?, Te6:!) 56. Te6:† 57. Kf5!, en Wit maakt remise.

(Analyse uit het toernooiboek

Stelling 1. Na 39. h2-h4

2. Analysediagram na 49..Dg4-h4+.

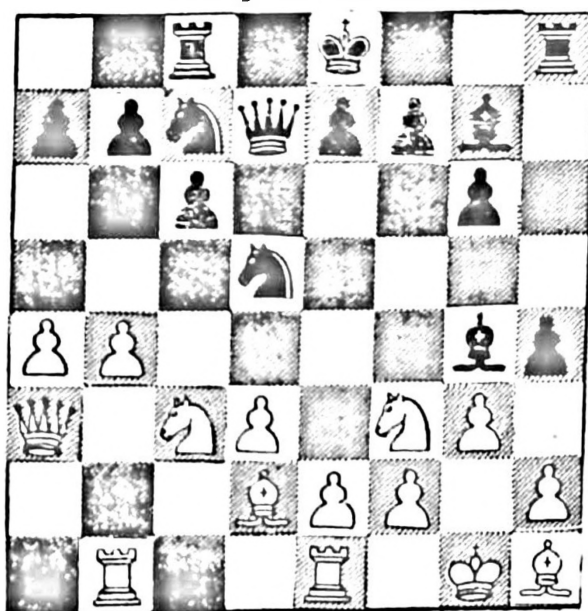

JEUGD. Fraaie prestatie van Jan van der Ploeg tegen Roden.

Wit: Jan van der Ploeg. Zwart: Harry Enderman (Roden)
(Aantekeningen van de witspeler en de redacteur)

1. c4,Pf6; 2. Pc3,g6; 3. g3,Lg7; 4. Lg2,c6; 5. d3,Pa6; 6. Pf3,Pc7;
7. 0-0,d5; 8. cxd5,Pfxd5; 9. Ld2,Ld7; 10. Tb1,Dc8; 11. Tel,Lh3;
12. Lh1,Lg4; Dc1,h5; 14. b4,Dd7; 15. a4,Tc8; 16. Da3,h4. Diagram.
Tot nu toe niet zoveel bijzonders maar nu begint de eigenlijke
strijd. Jan schat goed in dat de zwarte aanval niet doorslaat en
dat hij op de damevleugel zijn gang kan gaan. De vier volgende
zetten zijn door beide spelers gezien. 17. Pxd4!,Lf6; 18. Pf3,
Lxf3; 19. Lxf3,Dh3; 20. Tc1,Dxh2+; Hier is 20..Ld4 veel sterker.
Wit kan niet antwoorden met 21. e3 vanwege 21..Pf4!. 21. Lg2 is
vrijwel gedwongen en dan kan zwart zijn paard op c7 bij de aanval
betrekken. 21. Kf1,Ld4? Nu kost deze zet juist een tempo want de
witte koning moet toch naar e2. De zwarte storm is echter vrijwel
uitgewoed en met de niet in veiligheid gebrachte koning is zwart
hulpeloos. 22. e3,Pxc3; 23. Lxc3,Lxc3; 24. Dxc3, Dh3+; 25. Ke2,
Tf8; Er dreigde Th1 met directe winst. 26. b5,De6; 27. bxc6,b6;
28. Tc2,f5; 29. a5, bxa5; 30. Dxa5,Pxd5; 31. Lxd5. 1-0.

Stelling na 16..h5-h4.

Nieuwe aanwinsten in de bibliotheek in de Boteringestraat.

Een greep uit de nieuwe aanwinsten van februari Zie ook www.obgron.nl Klikken op catalogus.

1. Khalifman,A. Mikhail Chigorin, the first Russian grandmaster.
2. Watson, J. Gambit guide to the modern Benoni.
3. Motwani,P. STAR Chess; Sterne des Schachhimmels.
4. Gufeld, E. Exploiting small advantages.
5. Suba,M. The hedgehog. (De egelstelling) Zou Michiel Zeevaarder dat zonder gebruik van een woordenboek weten, vroeg ik me af. Afkomstig van militair jargon vermeldt mijn bron. (redacteur)

Marsopgaven. Zwitserland. Geen autochtone grootmeesters maar wel grote toernooien.

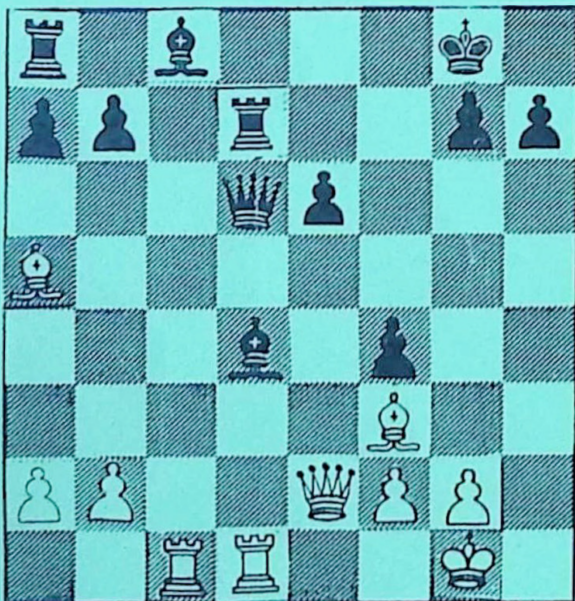
Het eerste grote toernooi was dat van Bern in 1932. Zes buitenlandse grootmeesters werden uitgenodigd en daaraan werden de tien beste Zwitsers toegevoegd. Het resultaat was zodanig dat men twee jaar later in Zürich een meer bescheiden verhouding aanhield. Aljechin won met $12\frac{1}{2}$, gevolgd door Euwe en Flohr met $11\frac{1}{2}$, Sultan Khan met 11 en Bernstein en Bogoljubow met 10. Daaronder met 7 punten de eerste twee Zwitsers. Het was in dit toernooi dat Euwe doorbrak naar de wereldtop. Als enige verloor hij geen partij en was nooit in gevaar. In stelling 1 heeft Aljechin groot voordeel bereikt doordat zwart een vergiftigde pion op d4 heeft genomen en beslist nu de partij op krachtige wijze. Niet zo moeilijk.

In stelling 2 heeft zwart 7..Lc8-g4 gespeeld, zoals in soortgelijke stellingen velen voor hem en Henk Davids, Bram Kruisinga, Piet Mulder e.a. na hem dat deden. Hoe straffe wit het af?

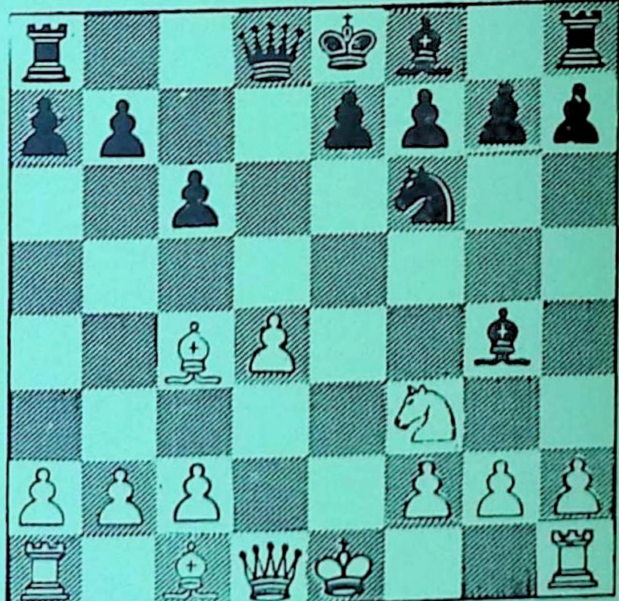
Stelling 3 toont de enige nederlaag van Aljechin. Hij probeerde met 80..Tb6-b7 nog in troebel water te vissen maar wit trapte niet in de val. Wat was de val en hoe omzeil je die?

In stelling 4 is Aljechin in grote problemen geraakt. Zijn tegenstander kon direct winnen maar in tijdnood greep hij mis met 38..Dg2-g1? Hij redde een half punt maar welke zet wint?

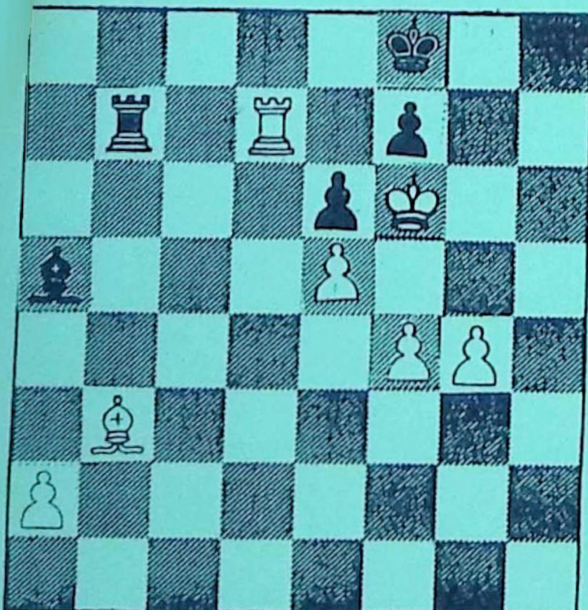
1. Aljechin - Flohr Na 19..Td8-d7

2. Bogoljubov-Colin Na 7..Lc8-g4??

3. Bogoljubov-Aljechin. Na 80..Tb6-b7

4. Aljechin - Naegeli Na 38.Tb6xe6.

